

[Aksel Larsen.]

slutning af regeringen, i hvert fald med støtte af et flertal af rigsdagspartierne, solgte sit smør til underpris til England, ville det ikke være så stort et problem at få råd til at ophæve fedtstofrationeringen herhjemme. Sådan set kunne man jo gøre sig det hele ganske let og sige: lad os føre en anden udenrigshandelspolitik, lad os sælge smør til de lande, der vil betale ordentligt, og sige til England: I får ikke smør, hvis ikke I betaler samme pris som tredie-land! Når man gør det, kan man ophæve smør- og margarinerationeringen herhjemme. Vi vil dog ikke gøre os det så let, også fordi man vil sige: dette er et meget kompliceret problem, det tager en vis tid. Så vil vi hellere se på sagen ud fra en anden synsvinkel.

I den debat, der har været ført om sagen, har den højtærede handelsminister, nu, som da han forelagde prisloven, hævdet, at det ville koste ca. 150 mill. kr. at ophæve såvel smør- som margarinerationeringen. Jeg er ikke i tvivl om, at dette skøn ligger i overkanten, ja i meget høj grad i overkanten af, hvad det vil koste i valuta. Dels er det sådan, at hvis forbruget flyttes over på smør og margarine, må forbruget af andre varer gå ned, dels kan man nu engang ikke drage en sammenligning med smør- og margarineforbruget før krigen, da hovedparten af befolkningen havde bedre råd til at købe ind, end tilfældet er nu. Man må regne med, at der rent tvangsmæssigt indføres en forbrugsbegrænsning på grund af de høje priser på alle mulige forbrugsvarer og på grund af de høje skatter og andre byrder, som regeringen og rigsdagsflertallet lægger på befolkningen, så at det merforbrug, man venter, respektive frygter, ikke bliver så stort og så dyrt, som den højtærede handelsminister kalkulerer. Jeg kan naturligvis ikke bevise, at min opfattelse er rigtig; på den anden side kan handelsministeren heller ikke føre noget bevis for, at hans skøn er rigtigt. Jeg vil altså kun udtrykke som min mening, at ministerens skøn ligger i overkanten.

Fedtstofrationeringen er en meget alvorlig gene for befolkningen, og det vækker naturligvis også irritation, at Danmark, som har en sådan overflod af smør, sælger smørret billigere til England end til de danske husmødre. Det ville være af meget stor værdi, ikke mindst for de mindrebemidlede husholdninger, om der blev givet en større tildeling af fedtstof. Jeg ved ganske vist, at de mindrebemidlede i så tilfælde stort set ville dække deres fedtstofbehov

med margarine, og det anser jeg ikke for ubetinget heldigt, men det er igen en følge af hele den ulyksalige prispolitik, man har ført herhjemme, hvorved alle mulige priser er steget, sådan at folks lønninger eller andre indtægter ikke har tilstrækkelig købekraft, navnlig hvis det drejer sig om de ubemidlede.

Man taler så meget om valgfriheden mellem smør og margarine. Det er jo ingen hemmelighed, at denne valgfrihed til en vis grad eksisterer. Ganske vist er det ikke sådan, at alle og enhver, der har råd til udelukkende at dække deres fedtstofbehov ved at købe smør, kan gøre det, men det er rent praktisk sådan, at mange steder kan man gøre det af den simple grund, at den arbejdende befolkning ikke eller kun i meget ringe udstrækning har råd til at købe smør. Jeg går ud fra, at alle tingets ærede medlemmer og også den højtærede handelsminister øved, at kommer man ud i provinsen, mere udpræget jo længere væk fra hovedstaden man kommer, er man i stand til at købe smør for sine margarinemærker, ja, man er såmænd også i stand til at få byttet sine margarinemærker til smørmærker, fordi fattigfolk i provinsen udelukkende køber margarine og ved velvilje fra de handlendes side får lov til at få margarine på deres smørmærker. Dette er kendsgerninger, og jeg er klar over, at handelsministeren også er bekendt med dem. Det slutter jeg af hans andel i initiativet til, at den sag, varedirektoratet var så ivrig for at få anlagt mod en komponist, hvis navn jeg i øjeblikket har glemt, blev trukket tilbage.

Men hvordan det nu end er; er vi af den mening, at det vil være en betydelig lettelse ikke mindst for de mindrebemidlede husholdninger, om fedtstofrationeringen bliver ophævet. Vi ved naturligvis godt, at så vil der være dem, der har råd til i endnu højere grad at forsyne sig med fedtstof, nemlig velhaverne, men de har i forvejen haft en ikke helt ringe adgang dertil dels i kraft af de omstændigheder, jeg har omtalt, dels i kraft af, at der stadigvæk eksisterer en sortbørs for smørmærker, og den omstændighed, at det vil begunstige velhaverne, får nu ikke os til i denne situation at sige: ja, men så skal vi alligevel opretholde en rationering, som generer småkårsfolk.

Så vil den højtærede minister komme og sige: ja, men de 150 mill. kr., som det vil koste! Jeg har allerede sagt, at jeg tror, dette skøn ligger i overkanten, men jeg har ikke noget imod at diskutere ud fra den teoretiske opfattelse, at skønnet er rigtigt.